

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 1010/12</i>
------------------	------------------------

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **16 stycznia 2013 r.**

na rozprawie

sprawyz wniosku **I. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę socjalną

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **17 lipca 2012 r.** sygn. akt **IV U 1081/11**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1010/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 16 stycznia 2013r.

Decyzją z dnia 12 lipca 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni I. R. prawa do renty socjalnej, dochodzonego wnioskiem z dnia 12 maja 2011r., w trybie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.).

Powołując w podstawie prawnej decyzji przepis art. 4 ust.1 w/w ustawy, organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczyni nie spełnia koniecznej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia, skoro - w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 6 lipca 2011r. - nie jest całkowicie niezdolna do pracy od dnia 1 lipca 2011r.

Wnioskodawczyni I. R. odwołała się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie.

W odwołaniu wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty socjalnej i zarzuciła organowi rentowemu błędną ocenę stanu jej zdrowia, jako stanu niesięgającego granic całkowitej niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że od 1995r. do chwili obecnej występują u niej problemy zdrowotne związane z dolegliwościami neurologicznymi, przeszła dwie operacje kręgosłupa. W związku z licznymi dolegliwościami przyjmuje lekarstwa przeciwbólowe oraz podlega rehabilitacji. W okresie trwania dolegliwości bólowych wystąpiły u niej stany depresyjne. Wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii lekarza sądowego z zakresu neurologii.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawczyni, z tego samego względu, który powołany został w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawczyni I. R., wyrokiem z dnia 17 lipca 2012r., sygn. akt IV U 1081/11 oddalił odwołanie.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni I. R., ur. (...) w okresie od

1 października 2003r. do 30 czerwca 2011r. pobierała rentę socjalną.

W dniu 12 maja 2011r. złożyła w pozwanym organie rentowym żądanie ustalenia prawa do dalszej wypłaty renty socjalnej, co skutkowało zaskarżoną w niniejszym postępowaniu odmowną decyzją ZUS z dnia 12 lipca 2011r., opartą na orzeczeniu Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 6 lipca 2011r. uznającej odwołującą za zdolną do pracy.

Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii i psychiatrii – mający na celu weryfikację dotychczasowej oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni z postępowania administracyjnego – pozwolił Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie na poczynienie w sprawie zasadniczego ustalenia o zdolności wnioskodawczyni do pracy.

Jak podkreślił bowiem Sąd Okręgowy - opierając się w tym względzie w zupełności na opiniach w/w biegłych (uznając tym samym dowód ten za w pełni miarodajny, przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłych jak i zupełności ich opinii) – wnioskodawczyni nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Biegły lekarz neurolog w opinii z dnia 14 września 2011r. rozpoznał u wnioskodawczyni stan po operacyjnym leczeniu naczynek kanału kręgowego w odcinku piersiowo-lędźwiowym (w 1995r i 2002 r.) oraz dyskopatię lędźwiową z przebytą rwą kulszową porażenną lewostronną i okresowym zespołem bólowym i wskazał, że pod względem neurologicznym wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W zarzutach do opinii skarżąca podniosła, że biegły nie wskazał wszystkich dolegliwości, na które cierpi oraz nie zapoznał się z zaświadczeniem od lekarza neurologa o leczeniu zaburzeń lękowo- depresyjnych. Końcowo zarzuciła,

że nie zgadza się ze stwierdzeniem biegłego, iż w aktualnym badaniu neurologicznym nie stwierdzono uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego.

W opinii uzupełniającej z dnia 4 stycznia 2012r. biegły z zakresu neurologii w pełni podtrzymał swoją wcześniejszą opinię i wskazał, że w wywiadzie chorobowym zostały ujęte wszystkie dolegliwości wskazywane przez odwołującą z ukierunkowaniem na schorzenia neurologiczne, natomiast deficyty neurologiczne zostały uwzględnione w badaniu przedmiotowym.

Na rozprawie w dniu 31 stycznia 2012r. wnioskodawczynie oświadczyła, że w dalszym ciągu nie zgadza się z tak wydaną opinią i wniosła o powołanie innego biegłego w związku z pogorszeniem się jej stanu zdrowia.

W związku z zarzutami skarżącej Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii innego biegłego neurologa z listy Sądu Okręgowego w Tarnowie na okoliczność oceny stanu zdrowia wnioskodawczynie.

Biegły w opinii z dnia 13 marca 2012r., w oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych stwierdził u odwołującej niewielkiego stopnia utrwalony, dystalny niedowład lewej kończyny dolnej, podejrzenie zaburzeń depresyjnych, naczyniakowatość kanału kręgowego w odcinku lędźwiowym, przebyty dwukrotnie zabieg operacyjny kręgosłupa lędźwiowego, zespół bólowy odcinka lędźwiowego kręgosłupa-nawrotowy, epizody rwy kulszowej w wywiadzie na podłożu nawrotowej przepukliny L5-S1 i uznał wnioskodawczynię za zdolną do pracy.

I. R. złożyła zarzuty do tak wydanej opinii i wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy z Kliniki (...) w K. lub w L..

Odpowiadając na zarzuty odwołującej biegły w opinii uzupełniającej w całości podtrzymał swoją dotychczasową opinię wyjaśniając, że brak jest podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy, co szczegółowo zostało wyjaśnione i wskazał, że zastrzeżenia wnioskodawczynie są zbliżone do tych, jakie podniosła do opinii poprzedniego biegłego.

Na okoliczność oceny stanu zdrowia Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii. Biegły rozpoznał u badanej wyłącznie zaburzenia nerwicowe lękowo- depresyjne miernie nasilone klinicznie i stwierdził, że aktualny stan zdrowia psychicznego wnioskodawczynie nie powoduje naruszenia sprawności jej organizmu ograniczając zdolność do pracy zgodnie z ustawową definicją niezdolności oraz, że dotychczasowa całkowita niezdolność do pracy nie była spowodowana schorzeniami psychicznymi.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał odwołanie I. R. za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu, z uwagi na brak wystąpienia u wnioskodawczynie określonej w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.) przesłanki nabycia prawa do dochodzonego przez nią świadczenia.

W podstawie prawnej wyroku oprócz wyżej wskazanego przepisu prawa materialnego powołany też został art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 17 lipca 2012r. zaskarżony został przez pełnomocnika wnioskodawczynie.

W apelacji pełnomocnik wnioskodawczynie zarzucił wyrokowi:

1. naruszenie prawa materialnego polegającego na obrazie przepisów: art. 12 ust. 2 i 13 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 4 ustawy ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej przez ich niewłaściwe zastosowanie,
2. naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy,

a to: art. 224 § 1 k.p.c. , art. 233 i 285 § 1 k.p.c., 217 § 2 , 286 i 290 k.p.c. w zw. z art. 227k.p.c.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu pełnomocnik wnioskodawczyni naprowadzał, że wyrok jest krzywdzący, a wydane w sprawie opinie biegłych są stronnicze i nie odzwierciedlają faktycznego stanu zdrowia I. R..

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając apelację wnioskodawczyni zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie jest w ocenie tut. Sądu wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu.

Spór w przedmiotowej sprawie dotyczył uprawnienia wnioskodawczyni do renty socjalnej po dniu 30 czerwca 2011r., a w szczególności spełnienia przez wnioskodawczynię warunku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. nr 135, poz. 1268) tj. jej całkowitej niezdolności do pracy.

W sporach dotyczących oceny stanu zdrowia, w których ustaleń faktycznych dokonuje się na podstawie dowodów wymagających wiedzy medycznej, a więc wiadomości specjalnych, zasadniczym dowodem w postępowaniu sądowym jest dowód z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych, mających na celu ustalenie stanu zdrowia odwołującego pod kątem występowania przesłanki warunkującej nabycie prawa do świadczenia, jaką w rozpoznawanej sprawie była całkowita niezdolność do pracy wnioskodawczyni.

Sąd I instancji celem ustalenia stanu zdrowia I. R. oraz zweryfikowania orzeczeń, które poprzedziły wydanie zaskarżonej decyzji ZUS, przeprowadził dowód z opinii biegłych specjalistów, którzy w wydanych opiniach stwierdzili u skarżącej schorzenia, które nie powodowały u odwołującej niezdolności do pracy.

Wnioski końcowe zawarte w treści tych opinii są zbieżne, a sprowadzają się do stwierdzenia, iż apelująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Sąd I instancji podzielił wnioski zawarte w powyższych opiniach, przyjmując, iż stanowią one wiarygodne dowody w sprawie.

Tutejszy Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje ocenę Sądu Okręgowego, co do wiarygodności omawianych dowodów, a dalej podzieliła ustalenie, iż wnioskodawczyni nie spełnia warunków do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia, a to wobec niespełnienia przesłanki z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, którą jest całkowita niezdolność do pracy.

Biegli powołani do zbadania stanu zdrowia odwołującej dysponowali wiadomościami specjalistycznymi niezbędnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy, a ich dobór uwzględniał występujące u wnioskodawczyni schorzenia, zaś wydane przez nich opinie spełniają wszelkie kryteria uznania za w pełni wartościowy środek dowodowy i mogą stanowić podstawę do czynienia prawidłowych ustaleń faktycznych.

Podkreślić należy, że ocena niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych, dysponujących specjalistyczną wiedzą medyczną. Natomiast wynik opinii biegłego w żadnej mierze nie może być przedmiotem odmiennych ustaleń Sądu – wynikających jedynie

z polemiki z wnioskami biegłego w dziedzinie wymagającej wiedzy specjalistycznej. W przeciwnym wypadku bowiem doszłoby do naruszenia art. 233 § 1 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7.07.2005 r. II UKN 277/04 publ. OSNP 2006/5-6/97).

Przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Stwierdzenie niezdolności do pracy uzależnione jest od stopnia naruszenia sprawności organizmu uniemożliwiającego podjęcie, czy też kontynuowanie zatrudnienia.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na nie budzące wątpliwości ustalenie, że aktualny stan zdrowia I. R. nie powoduje u niej całkowitej niezdolności do pracy.

Z tych wszystkich wyżej naprowadzonych względów – dzieląc w pełni ustalenia Sądu I instancji co do niezdolności do pracy I. R., jak i będącą konsekwencją tego ustalenia, ocenę prawną sprawy o nie spełnieniu przez wnioskodawczynię koniecznej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia z art. 4 ust.1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.) – Sąd Apelacyjny nie znalazł żadnych podstaw do wzruszenia zaskarżonego wyroku, co skutkowało oddaleniem apelacji na podstawie art. 385 kpc .